

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 03 lipca 2026 r.
Znak sprawy: RRE.wpz.058.10.2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: udzielenia odpowiedzi na interpelację nr 17592 z dnia 15 czerwca 2026 r.

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 17592 z dnia 15 czerwca 2026 r. złożoną przez Pana Posła Ryszarda Wilka w sprawie sytuacji na polskim rynku mleka oraz działań rządu na rzecz stabilizacji cen skupu mleka surowego, informuję Pana Marszałka, co następuje.

Ad. 1)

Sytuacja na rynkach rolnych jest na bieżąco monitorowana zarówno przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jak i Komisję Europejską. Dane pozyskiwane na podstawie prowadzonego monitoringu, jak i opracowywane na ich podstawie analizy krótko, średnio i długoterminowe, są bezpłatnie udostępniane w prowadzonych przez te instytucje serwisach elektronicznych.

Zgodnie z przepisami ustawy o rolniczych badaniach rynkowych (1) oraz rozporządzenia w sprawie zbieranych danych rynkowych (2), prowadzone są badania obejmujące:

- ceny skupu mleka,
- ceny sprzedaży mleka i produktów mlecznych przez zakłady mleczarskie,
- ceny zakupu mleka i produktów mlecznych przez podmioty handlu detalicznego oraz przetwórstwa.

Podmioty włączone do Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej (ZSRIR) mają obowiązek przekazywania następujących informacji:

- raz w miesiącu – średniej miesięcznej ceny skupu mleka w zakładach mleczarskich,

- raz w tygodniu – średniej tygodniowej ceny sprzedaży w zakładach mleczarskich mleka i produktów mlecznych, w tym m.in. masła, serów, jogurtów, śmietany oraz mleka w proszku,
- raz w tygodniu – średniej tygodniowej ceny zakupu przez podmioty handlu detalicznego mleka i wybranych produktów mlecznych, w szczególności masła i serów,
- raz w tygodniu – średniej tygodniowej ceny zakupu masła przez podmioty zajmujące się przetwórstwem spożywczym.

Zgromadzone dane podlegają opracowaniu w formie zagregowanej i publikowane są w biuletynach informacyjnych „Rynek mleka”, udostępnianych na stronie internetowej ZSRIR: <https://zsrir.minrol.gov.pl>

Zarówno aktualne, jak i archiwalne dane rynkowe mogą być również, bezpośrednio na wskazanej stronie internetowej. samodzielnie przeglądane i wizualizowane np. na wykresach, a także pobierane do plików zewnętrznych (xlsx), zgodnie z indywidualnymi potrzebami,

Dane dotyczące cen detalicznych wybranych produktów mleczarskich są dostępne na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego: <https://dbw.stat.gov.pl/baza-danych>

Regularne badania z zakresu opłacalności produkcji rolnej, w tym surowca mlecznego, są realizowane przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy (IERiGZ-PIB), który służy jako merytoryczne zaplecze MRiRW w zakresie analiz rynkowych, w tych wykonywanych ad hoc. Wyniki realizowanych przez IERiGZ-PIB analiz są udostępniane w szeregu publikacji, z których dwa razy do roku do wydawany jest biuletyn „Rynek mleka – stan i perspektywy”

(<https://ierigz-publicacje.pl/kategoria-produktu/ar>) obejmujący takie obszary tematyczne jak: pogłowie krów, produkcja i sprzedaż surowca mlecznego, przetwórstwo mleka, spożycie mleka i jego przetworów mleka, handel zagraniczny i ceny.

Zwiększenie transparentności rynku polegające na monitorowaniu, analizowaniu oraz udostępnianiu danych zbieranych na wszystkich etapach łańcucha żywnościowego jest także jednym z kluczowych zadań realizowanych przez Polskę i pozostałe państwa członkowskie w ramach Wspólnej Polityki Rolnej UE. Celem tego działania jest przede wszystkim wzmocnienie pozycji przetargowej producentów rolnych w stosunku do innych podmiotów w łańcuchu rolno-żywnościowym, takich jak przetwórcy i

handlowcy. Uruchomione przez Komisję Europejską obserwatoria rynkowe oraz portal rolny, dostępne w Internecie dla wszystkich zainteresowanych pod poniższymi adresami:

- https://agriculture.ec.europa.eu/data-and-analysis/markets/overviews/market-observatories_en
- <https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/home.html>

zawierają aktualizowane na bieżąco dane rynkowe umożliwiające między innymi prześledzenie jak kształtują się ceny na poszczególnych ogniwach łańcucha dostaw.

Ad. 2)

Spadek cen surowca mlecznego w Polsce jest efektem sytuacji popytowo-podażowej obserwowanej na rynkach światowych. Działają tu te same mechanizmy, które doprowadziły do historycznie wysokiego poziomu krajowej ceny skupu mleka w grudniu 2024 r. (263, 37 zł/100kg). W Polsce, która jest czwartym po Niemczech, Francji i Niderlandach producentem mleka krowiego w Unii Europejskiej, krajowa roczna produkcja surowca mlecznego od 2022 r. przekracza poziom 15 mln ton.

Krajowe spożycie przetworów mlecznych, które wzrosło w latach 2004-2024 z poziomu 174 litrów do 281 litrów na jednego mieszkańca, nie jest w stanie zagospodarować całej krajowej podaży mleka. W efekcie, każdego roku około 4,8 mln ton wyrażonych w ekwiwalencie surowca mlecznego (tj. ok. 32% całkowitej produkcji) jest przedmiotem eksportu. To powoduje, że wyniki finansowe uzyskiwane przez polską branżę mleczarską, a w konsekwencji także ceny płacone przez przetwórców rolnikom za surowiec mleczny są powiązane z sytuacją na rynkach światowych. Obserwowany od 2025 r. i kontynuowany także w I połowie 2026 r. wzrost podaży mleka na najważniejszych rynkach światowych (Nowa Zelandia, USA, Wielka Brytania, Australia) doprowadził, po wielu miesiącach wcześniejszych wzrostów, do głębszej korekty zarówno unijnych, jak i światowych cen zbytu. Niższe przychody ze sprzedaży przetworów mlecznych przełożyły się na obniżenie średnich cen skupu mleka na obszarze całej UE, w tym w Polsce.

W ostatnich tygodniach, eksperci analizujący na bieżąco sytuację na rynku mleka i jego przetworów, zaczynają dostrzegać symptomy wyhamowania spadkowego

trendu cenowego. Choć nadal utrzymuje się wzrost podaży mleka w UE, to dostawy mleka do skupu rosną wolniej niż w poprzednich miesiącach. Pozytywnym sygnałem dla rynku może być wzrost cen skupu mleka w kwietniu 2026 r. w kilku p.cz. (Belgia, Holandia, Niemcy) oraz wiadomości, że w maju br. niektóre mleczarnie podnoszą cenę skupu mleka. Korzystnym sygnałem jest także fakt, że na rynku spotowym we Włoszech, gdzie w styczniu 2026 r. odnotowano cenę za surowiec mleczny na poziomie 27 EUR/100kg (ok. 1,14 zł/l), w notowaniu tygodniowym na dzień 21 czerwca 2026 r. cena spotowa osiągnęła 42,8 EUR/100kg tj. poziom średniej ceny skupu w UE.

Jednocześnie należy mieć na uwadze, że w związku ze wzrostem kosztów produkcji, marże spadają, a dwa czerwcowe notowania na platformie Global Dairy Trade, po serii wzrostów w pierwszych miesiącach br., znów odnotowały spadek indeksu cen.

Ad. 3 i 4)

Mając na uwadze natężenie zmian, które dotyczą sektor mleczarski od jesieni 2025 r., Polska podtrzymuje stanowisko, że Komisja Europejska powinna bardzo uważnie monitorować rozwój sytuacji w sektorze mleczarskim w najbliższych tygodniach. Jeśli nadal na rynku mleka będą przeważały niekorzystne spadkowe tendencje, Komisja Europejska powinna być gotowa, by podjąć pilne działania w celu zachowania rentowności gospodarstw mleczarskich i zapewnienia stabilności sektora. Możliwość rynkowego reagowania na niestabilność cen jest ograniczona w ramach instrumentów wspólnej polityki rolnej, m.in. ze względu na progi referencyjne i ceny interwencyjne ustalone na poziomie UE, które mają wysokość niższą niż ceny na wolnym rynku. Dlatego jednym z elementów osiągnięcia gotowości szybkiego reagowania powinno być także urealnienie poziomów cen interwencyjnych masła i odtłuszczonego mleka w proszku. Warto nadmienić, że bieżąca sytuacja na rynku mleka, jak i systemowe działania zdefiniowane przez pięć kluczowych filarów (odporność, konkurencyjność, dobrostan, zrównoważoność, unikatowość) w przygotowywanej strategii UE dotyczącej hodowli zwierząt były przedmiotem rozmów, zarówno przedstawicieli sektora mleczarskiego jak i władzy ustawodawczej oraz wykonawczej na spotkaniach z Panem Christianem Hansenem, Komisarzem Unii Europejskiej ds. Rolnictwa, podczas jego wizyty w Polsce w dniach 18-19 czerwca 2026 r.

Wśród celów Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na rzecz stabilizacji krajowego rynku rolno-spożywczego, w tym rynku mleka i jego przetworów, jest unormowanie zasad współpracy branży z sieciami handlowymi oraz ograniczenie stosowania

nieuczciwych praktyk handlowych. Na spotkaniu zorganizowanym w dniu 17 czerwca 2026 r. w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi z przedstawicielami sektora przetwórczego, w którym uczestniczyła m.in. prezes Polskiej Izby Mleka oraz wiceprezydent Cogeca, Pani Agnieszka Maliszewska, zwrócono uwagę, że presja cenowa ze strony sieci handlowych przenoszona jest na przetwórców, a następnie na producentów rolnych. W sektorze mleczarskim obniżki cen szczególnie dotyczą dostawców mleka. Aby poprawić równowagę w łańcuchu dostaw, poprzez wzmocnienie pozycji i ochrony polskich producentów oraz przejrzystości rynku wskazano m.in. na potrzebę nowelizacji ustawy dotyczącej przewagi kontraktowej (3) i rozszerzenia katalogu zakazanych praktyk oraz wypracowanie zasad współpracy między dostawcami a sieciami handlowymi. Wśród omawianych propozycji zmian znalazło się także zwiększenie kompetencji i zasobów Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKIK). W tym kontekście należy podkreślić dotychczasowe działania prowadzone przez UOKIK na rynku mleczarskim na rzecz poprawy relacji między dostawcami surowca mlecznego a przetwórcami go skupującymi. Wśród kwestionowanych przez UOKIK praktyk stosowanych w umowach zawieranych pomiędzy rolnikami i mleczarniami znalazły się zapisy dotyczące zasad ustalania ceny skupu mleka i jej zmiany, badania jakości mleka, wypowiedania umów i stosowania kar umownych oraz klauzule dotyczące wyłączności i siły wyższej. Prowadzone przez UOKIK kontrole oraz rozmowy z organizacjami branży mleczarskiej w Polsce mają na celu wyeliminowanie zachowań niekorzystanych dla rolników oraz wypracowanie dobrych praktyk rynkowych, a w efekcie poprawę relacji pomiędzy przetwórcami a producentami mleka.

Ad. 5-10)

Informuję, że dane dotyczące wolumenu i ważniejszych kierunków eksportu z Polski oraz importu do Polski mleka surowego, masła oraz mleka w proszku w latach 2022-2025, a także za okres I-IV 2026 r., zawiera załącznik do niniejszego pisma. We wszystkich monitorowanych latach wolumen polskiego eksportu ogółem ww. produktów przewyższa wolumen ich importu do Polski. Dla przykładu, w latach 2022-2025 uśredniona ilość mleka surowego wywożonego z Polski to około 457,8 tys. ton rocznie, podczas gdy średni poziom importu mleka surowego do Polski w tym okresie to około 72,3 tys. ton. Jednocześnie średni poziom odnotowanego importu mleka surowego do Polski stanowi niespełna 0,5% średniej krajowej produkcji surowca mlecznego w tym okresie. W latach 2022-2025 znaczne różnice pomiędzy wolumenem polskiego eksportu i importu (na korzyść wywozu), występują także w przypadku masła i

mleka w proszku. Głównym partnerem handlowym Polski w wymianie artykułami mleczarskimi są kraje Unii Europejskiej, choć polski sektor mleczarski sukcesywnie poszerza krąg odbiorców polskich przetworów mlecznych na rynkach światowych. Poza UE, do czołowych odbiorców polskiego proszku mlecznego należy Algieria, a także m.in. Arabia Saudyjska, Filipiny, Wietnam, Chiny, Dominikana i Maroko, a polskie masło trafia na stoły konsumentów m.in. w Serbii, Maroku, Arabii Saudyjskiej, Wielkiej Brytanii, Izraelu, USA i Ukrainie.

Odnosząc się do szczegółowych pytań o wysokość importu mleka surowego, masła i proszku mlecznego z konkretnych kierunków, należy zauważyć, że w przypadku importu mleka surowego do Polski w okresie od 2022 r. do IV 2026 r. jego najwyższy wolumen odnotowano z Litwy – 62 437 ton w 2022 r. (tj. 71,2% importu mleka surowego przez Polskę ogółem), 60 084 tony w 2023 r. (80,7%), 66.345 ton w 2024 r. (91,8%), 50 246 ton w 2025 r. (91,6%) oraz 6 980 ton w okresie I-IV 2026 r. (48,9%). Ilości przywiezione w tym czasie z USA i Ukrainy miały charakter niewielki lub wręcz nieistotny statystycznie. Importu mleka surowego do Polski z Nowej Zelandii nie odnotowano. Inaczej jest w przypadku importu nowo zelandzkiego masła, którego przywieziono do Polski 318 ton w 2022 r. (tj. 1,6% importu masła przez Polskę ogółem), 189 ton w 2023 r. (1,3%) oraz 251 ton w 2025 r. (2,3%). Import masła do Polski z USA wyniósł od 2022 r. do IV 2026 r. łącznie 3 tony. Zdecydowanie najwyższy, ze wspomnianych krajów, import masła do Polski odnotowano w tym czasie z Ukrainy – 5 196 ton w 2022 r. (26,6%), 57 ton w 2023 r. (0,4%), 330 ton w 2024 r. (2,7%), 1 602 tony w 2025 r. (14,4%) oraz 169 ton w okresie I-IV 2026 r. (5,4%). Także import do Polski mleka i śmietany w proszku, ze wspomnianych trzech krajów, jest najwyższy w przypadku Ukrainy. Kształtował się w monitorowanym okresie następująco - 5 056 ton w 2022 r. (tj. 5,5% importu proszków mlecznych przez Polskę ogółem), 5 573 tony w 2023 r. (6,4%), 6 215 ton w 2024 r. (7,6%), 6 526 ton w 2025 r. (8,2%) oraz 1 121 ton w okresie I-IV 2026 r. (4,6%). Z kolei import tych produktów z Nowej Zelandii i USA miał charakter niewielki lub nieistotny statystycznie.

Istotnym jest, aby analizując powyższe dane dotyczące importu przetworów mlecznych z Ukrainy do Polski mieć na uwadze, że Ukraina należy do ważniejszych odbiorców polskich przetworów mlecznych, a saldo obrotu (różnica pomiędzy poziomem eksportu i importu) artykułami mleczarskimi Polski z Ukrainą od wielu lat utrzymuje się na dodatnim poziomie. Dla przykładu, w latach 2020-2021 wartość importu ukraińskich przetworów mlecznych do Polski wyniosła odpowiednio 1 i 2 mln euro, podczas gdy

wartość eksportu polskich artykułów mleczarskich na Ukrainę osiągnęła odpowiednio poziom 118 mln euro i 123 mln euro. Po agresji Rosji w Ukrainie w 2022 r., i wprowadzeniu przez Unię Europejską środków tymczasowej liberalizacji handlu będących uzupełnieniem koncesji handlowych mających zastosowanie do ukraińskich produktów na podstawie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony, wartość ukraińskiego importu wzrosła. Jednakże Polska nadal wywozi na Ukrainę więcej artykułów mleczarskich i o wyższej wartości, niż z tamtego kierunku jest do Polski przywożone. W latach 2024-2025 z Polski do Ukrainy wyeksportowano łącznie odpowiednio 30,5 tys. ton oraz 35,9 tys. ton artykułów mleczarskich. Wartość polskiego eksportu przetworów mlecznych do Ukrainy wyniosła 113,9 mln euro w 2024 r. i 137,1 mln euro w 2025 r. Ukraina najchętniej kupuje z Polski sery i twarogi (kod CN 0406) oraz jogurty (CN 0403). W latach 2024-2025 wywóz polskich serów i twarogów do Ukrainy kształtował się na poziomie odpowiednio 17,7 tys. ton oraz 21,1 tys. ton, a wartość ich sprzedaży wyniosła 92,1 mln euro oraz 113,3 mln euro rocznie. Natomiast wywóz polskich jogurtów na tym kierunku wyniósł w latach 2024-2025 ilościowo 6,8 tys. ton i 8,5 tys. ton, o wartości odpowiednio 10,8 mln euro oraz 13,6 mln euro. Polskie saldo handlu zagranicznego mlekiem i przetworami mlecznym z Ukrainą jest dodatnie. W 2024 r. wyniosło ono blisko 91 mln euro, w 2025 r. było to 102 mln euro, a w I kwartale 2026 r. ukształtowało się na poziomie 30,4 mln euro.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Małgorzata Gromadzka

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Załączniki:

1. Zestawienie danych handlu zagranicznego mlekiem surowym, masłem i proszkiem mlecznym w okresie 2020-IV 2026.

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 30 marca 2001 r. o rolniczych badaniach rynkowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1160).
2. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 marca 2021 r. w sprawie zbieranych danych rynkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2498).
3. Ustawa z dnia 17 listopada 2021 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1773).

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów